

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/2049
KARAR NO : 2022/1559

TARİH: 8-7-2022
SAYI: 29624

DAVACI : Bafra Un Yem Gıda Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

VEKİLİ : Av. Gizem ÇAKMAK BEKAR (e-tebligat)

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı - ANKARA

VEKİLİ : Av. Pelin ERDOĞAN (e-tebligat)

DAVANIN ÖZETİ : Buğday unu pazarında faaliyet gösteren davacı şirket tarafından, aynı alanda faaliyet gösteren teşebbüslerle bilgi alışverişi yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle 268.102,08 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 07.01.2021 tarih ve 21-01/18-08 sayılı Rekabet Kurulu kararının; hukuka aykırı olduğu, soruşturmada savunmaların dikkate alınmadığı, şirkete gelen e-postalara dönüş yapılmadığı ve cevaben herhangi bir paylaşımda bulunulmadığı, serbest piyasa koşulları içerisinde fiyatlamaya yapıldığı, işlem yapılan 2013-2014 yıllarında şirketin kayyum tarafından yönetildiği, şirketin Karadeniz Un Sanayicileri Derneği'nin (KUSAD) hiçbir toplantısına veya görüşmesine katılmadığı, davalı Kurumun keyfi ve hukuka aykırı davrandığı, şirketin fiyatlarının borsa fiyatlarının altında olduğu, anlaşma varsa bu anlaşmaya uymamanın müeyyidesinin ne olduğu hususunda araştırma yapılmadığı, mülkiyet hakkına, çalışma ve sözleşme hürriyetine hukuka aykırı olarak müdahale edildiği, dernek kurma hakkının kısıtlandığı, dernek üyeliğinin idari para cezasına dayanak yapıldığı ileri sürülerek iptali ile indirimli olarak ödenen 201.076,56 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Buğday unu sektöründe meydana gelen yüksek fiyat artışlarının incelenmesine ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin tespiti için başlatılan soruşturma sonucunda davacı şirketin anılan Kanunun 4. maddesine aykırı hareket ettiğinin tespit edildiği, bu tespit doğrultusunda tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 4. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenip taraflara duyurulan 06.07.2022 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekili Av. Esat KOLAY ile davalı idare vekili Av. Pelin ERDOĞAN'ın geldiği görülerek duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, buğday unu pazarında faaliyet gösteren davacı şirket tarafından, aynı alanda faaliyet gösteren teşebbüslerle bilgi alışverişi yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle 268.102,08 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 07.01.2021 tarih ve 21-01/18-08 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali ile indirimli olarak ödenen 201.076,56 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır: a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/2049
KARAR NO : 2022/1559

oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi ...

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde, "*Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur.*" denilmektedir. Bu bağlamda anlaşmanın varlığı için tarafların kendilerini bağlı hissettikleri herhangi bir uzlaşmanın mevcut olması yeterli görülmüştür.

Diğer yandan, anılan Kanun'un "İdari Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verileceği, 5. fıkrasında ise, üçüncü fıkraya göre idari para cezası kararı verilirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekrarı, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Rekabet Kurulunun (Kurul) 17.10.2018 tarih ve 18-39/636-M sayılı kararı ile son dönemde buğday unu sektöründe meydana gelen yüksek fiyat artışlarının incelenmesine ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca re'sen önaraştırma açılmasına karar verildiği, yapılan önaraştırma sonucunda, buğday unu sektöründe faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin uygulanacak fiyat listelerini belirlediği yönünde şüphe ve buna yönelik belgelerin bulunduğu, un fiyatlarına ilişkin rakipler arasındaki iletişimin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil edebileceğinin değerlendirildiği 29.05.2018 tarih ve 2018-3-77/ÖA sayılı önaraştırma raporunun, Kurulun 13.06.2019 tarih ve 19-21/305-M sayılı toplantısında görüşüldüğü ve soruşturma açılmasına karar verildiği, açılan soruşturma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde birtakım belgeler elde edilmesi nedeniyle soruşturmanın genişletildiği ve 44 buğday unu üreticisi teşebbüs ile iki bölgesel sanayici derneği olmak üzere toplam 46 teşebbüs ve teşebbüs birliği hakkında inceleme yürütüldüğü, soruşturma neticesinde, Kurulun 07.01.2021 tarih ve 21-01/18-08 sayılı kararı ile, buğday unu pazarında faaliyet gösteren davacı şirketin aynı alanda faaliyet gösteren teşebbüslerle bilgi alışverişi yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle 268.102,08 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, anılan kararın davacı şirkete bildirilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Genel Değerlendirme;

Olayda, dosya kapsamında bulunan bilgi ve belgelerin incelenmesinden;

? 16.06.2013 tarihinde Amasya'da yapıldığı anlaşılan KUSAD toplantısına ilişkin belge ekinde "KUSD Amasya Bölge Toplantısı.pdf" adlı bir dosyanın bulunduğu ve 17 farklı firmaya gönderilen 21.06.2013 tarihli e-posta ekindeki sunumda, "*En az ayda bir kez bir araya gelmesinin kaçınılmaz olması gerektiğine işaret eden üyeler ve Başkan, diğer zamanlarda ise şehir/bölgelerinde üyelerin fiyatlama politikalarına ilişkin olarak her hafta bir araya gelip*

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/2049
KARAR NO : 2022/1559

değerlendirme yapmalarının önemine işaret edilmiştir" ifadesine yer verildiği (Belge-287/52),

? 16.06.2013 tarihli toplantının akabinde, 26.06.2013 tarihinde KUSAD tarafından, 33 dernek üyesi teşebbüse toplantı daveti gönderildiği, ilgili e-postada toplantı konusunun "buğday fiyatı, un fiyatları ve vadeleri" olacağını ifade edildiği (Belge-287/24), ardından 29.06.2013 tarihinde 20 KUSAD üyesi teşebbüsün katıldığı Çorum Katipler Konağı toplantısının gerçekleştirildiği,

? 02.07.2013 tarihinde KUSAD tarafından 32 dernek üyesine gönderilen e-posta ile güncel un fiyatı listesinin derneğe iletilmesinin talep edildiği (Belge287/25), toplantıya katılan Akmehtmet Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Akmehtmet) tarafından 03.07.2013 tarihinde KUSAD'a gönderilen e-postada, "*Çorum toplantısında konuşulduğu üzere un fiyatımızı 1.- TL arttırdık ve aşağıdaki gibi yeni fiyatınız oluştu. Ekmeklik un fiyatımız, 02/07/2013 tarihinden itibaren fabrika teslimi, (kdv ve nakliye hariç) peşin ve vadeli olarak müşteriye göre veya adet ve ödeme durumuna göre 50.50 TL - 51.50 TL aralığında değiştirilmiştir.*" ifadelerine yer verildiği (Belge-287/26), benzer şekilde KUSAD'ın talebine ilişkin olarak Ay-Ser Bak Tarım Ürünleri Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (Ay-Ser Bak) tarafından 02.07.2013 tarihli e-postada, "*şuan bakımdayız, tahminen 15-20 gün sürecek, üretimimiz şuan yok. Bakımdan sonra fiyatı bildireceğiz...*" şeklinde yanıt verildiği (Belge-287/50), aynı e-postaya 03.07.2013 tarihinde Misafir Mis Başak Un Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Misafir Un) yetkilisinin verdiği yanıtta ise aynı tarihli Misafir Un Firmasına ait fiyat listesinin paylaşıldığı (Belge-287/59),

? Soruşturmaya dahil olan 44 üretici içerisinde Çorum toplantısına katılmış olanlar ile toplantıya katılımı tespit edilmemiş olmakla birlikte, davet e-postasını aldıkları görülen teşebbüslerin fiyat hareketlerinin dava idarece incelendiği ve toplantıyı izleyen aylarda ortalama satış fiyatlarının yükseldiği ve birbirine yakınlaştığının tespit edildiği,

? 22.07.2013 tarihinde KUSAD tarafından 35 firmaya gönderilen "Un fiyat listesi" konulu e-postada, "*Değerli üyelerimiz, İşletmenize ait güncel un fiyatlarımızı liste şeklinde derneğimize iletmenizi rica ederiz.*" ifadelerine yer verildiği (Belge-287/40), akabinde 01.08.2013 tarihinde KUSAD tarafından 11 firmaya ait 28.06.2013-22.07.2013 tarihleri arasında yayımlanan güncel fiyat listelerinin, ekte fiyat listesi bulunan tüm teşebbüslere toplu olarak gönderildiği, anılan e-postada KUSAD tarafından "*Dosya sadece listesini derneğimize gönderen üyelerimiz arasında paylaşılmaktadır. ...*" notuna yer verildiği, 02.08.2013 tarihinde aynı fiyat listelerinin teşebbüslere, "*...Revize un fiyat listesi ektedir sizden güncel fiyat listeleri geldikçe, Un Fiyat Listemizi güncelleyip sizlerle paylaşacağız. ...*" notuyla iletilendiği (Belge-287/41),

? 12.10.2013 tarihinde KUSAD tarafından 10 firmaya gönderilen e-postada, "*... Derneğimize ulaşan son fiyat listelerine göre hazırlanan ek bilginize sunulur. Fiyatlarında değişiklik olan üyelerimizin listelerini derneğimize iletmelerini rica ederiz. ...*" ifadelerine yer verildiği (Belge-287/42),

? 30.10.2013 tarihine ait bir başka e-postada ise, KUSAD tarafından, sadece Ulusoy Un Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Ulusoy) ve Unay Un San. ve Tic. A.Ş.'nin (Unay) 28.10.2013 tarihinde yayımladığı fiyat listelerinin toplam 30 üye teşebbüse gönderildiği, belge içeriğinde, "*... Henüz fiyat listesini bizlere ulaştırmayan üyelerimizin de derneğimiz tarafından yürütülen bu faaliyete katılmalarını temenni ediyoruz.*" ifadelerine yer verildiği (Belge 287/27),

? 2013 Ağustos ve Ekim aylarında yapılan fiyat listesi paylaşımlarına benzer şekilde, 11.11.2013 tarihinde KUSAD tarafından Ulusoy Firmasına ait 11.11.2013 tarihli güncel fiyat listesinin, 11 firmaya gönderildiği (Belge-287/38), belgede, "*Sayın üyelerimiz, listemizdeki Ulusoy Un fiyat listesi güncellenmiştir*" ifadesine yer verildiği,

? 30.10.2013 tarihli e-postanın alıcısı konumundaki teşebbüsler ile gerekse 11.11.2013 tarihli e-postanın içinde bulunduğu dönem bakımından, ilgili teşebbüslerin fiyat hareketlerinin davalı idarece incelendiği ve Ekim-Kasım 2013 döneminde fiyatların belirgin şekilde yükseldiğinin tespit edildiği,

T.C.
ANKARA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2049

KARAR NO : 2022/1559

? 19.12.2013 tarihinde Akme Mehmet Firması tarafından KUSAD'a iletilen e-postada, "Dolardaki turmanış ürkitücü boyutlarda. Un fiyatları hala çok düşük, ne yapacağız. hergün aleyhimize işliyor. Şu an itibariyle en az 3.50 TL ile 4.00 TL arasında un çuval fiyatlarını arttıralım. Öncülük yapmanızı ve acilen harekete geçmenizi rica ediyoruz." ifadelerine yer verildiği (Belge-287/28), bu talebin ardından, 2014 yılı başında, 08.01.2014 tarihinde Samsun'da KUSAD üyesi teşebbüslerin tekrar bir toplantı düzenledikleri (Belge-361), KUSAD'dan temin edilen bilgilere göre ilgili toplantıya 23 firmanın katıldığı tespit edildiği,

? 09.01.2014 tarihinde KUSAD tarafından 39 firmaya gönderilen e-postada, "Sayın Üyelerimiz, Dün gerçekleştirdiğimiz toplantıda da kullanılan un maliyet tablosu ekte bilginize sunulur." ifadesine yer verildiği (Belge-287/48), anılan e-postayla bağlantılı olarak, söz konusu 39 teşebbüse 11.01.2014 tarihinde gönderilen e-postanın ekinde 25 firmaya ait güncel fiyatlara yer verildiği, ayrıca söz konusu e-postada, "Sayın Üyelerimiz, Ekte, 8 ocak tarihinde yapılan toplantımızda, katılan meslektaşlarımızın verdiği fabrika satış teslimi fiyatları yer almaktadır. Toplantıya katılan meslektaşlarımız arasında, yükselen buğday fiyatları ve döviz kurlarındaki artışın devam edeceği beklentileri sebebi ile, fiyatların fabrika teslimi 60 il vadeli seviyesine gelmesi gerektiği konusunda görüş birliği bulunmaktadır..." ifadelerine yer verildiği (Belge-287/49),

? 03.07.2014 tarihinde KUSAD tarafından, 6 firmaya ait güncel fiyat listelerinin 13 firmaya gönderildiği (Belge-287/3), Ulusoy Firmasında yapılan yerinde incelemede elde edilen bu belge ile, 2013 yılına benzer şekilde, fiyat güncellemesi yapılan listelerin teşebbüsler arasında paylaşıldığının tespit edildiği,

? 29.01.2015 tarihinde soruşturmaya dahil 2 firma yetkilisi arasında, dolar artışı, un fiyatları ve zam yapılması hususlarında e-posta yazışması yapıldığı (Belge-287/29), bu yazışmalardan bir süre sonra 11.02.2015 tarihinde, Ulusoy firması tarafından Amasya Un Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye (Amasya Un), Ulusoy Firmasına, Unay Un San. ve Tic. A.Ş. (Unay Un) ve Unsan Un Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (Unsan) ait 02.02.2015 tarihli güncel fiyat listesinin gönderildiği (Belge-287/31), yine Merzifon Gülbahar Üntarım Ürünleri Hayvancılık Gübre Zirai Aletler Sanayi İç-Dış Ticaret Nakliyecilik A.Ş.'de (Merzifon Gülbahar) yapılan yerinde incelemede bulunan belgede ise, Ulusoy ve Unay Firmasının 19.10.2015 tarihinde revize ettiği fiyat listesinin, Ulusoy Firması yetkilisi tarafından aynı gün Amasya Un ve Merzifon Gülbahar Firmalarına gönderildiğinin tespit edildiği (Belge-287/58), öte yandan, bazı teşebbüslerin birbirleri ile ileri tarihli fiyat listelerini paylaştıklarının da tespit edildiği (Belge-287/61),

? 29.11.2016 tarihinde Ulusoy Firmasının yetkilisi tarafından "RE: Fiyat Geçiş Bildirimi / 28.11.16 tarihli Fiyat Listeleri" konulu e-postanın Ulusoy Firması yetkililerine gönderildiği, söz konusu iç yazışma ekinde Unsan/Osmanlı Un Firmasına ait fiyat listesine yer verildiği (Belge-287/6), benzer şekilde, 01.12.2016 tarihinde Unsan Firmasından, Zafer Un Fabrikası'na (Zafer Un) gönderilen "Fiyat Listesi" konulu e-postanın ekinde 29.11.2016 tarihine ait Unsan Firmasının fiyat listelerine yer verildiği (Belge-287/46),

? 2017 yılına gelindiğinde, 20.03.2017 tarihinde Pak Petrol Ürünleri Gıda ve İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. (Pak Petrol) tarafından Ulusoy Firmasına beş gün önceki fiyat listesinin gönderildiği, Ulusoy Firması tarafından ise Pak Petrol Firmasının söz konusu listesinin aynı gün Zafer Un ve Unsan Firmalarına gönderildiği (Belge-287/9),

? 22.03.2017 tarihinde KUSAD tarafından Samsun'da toplantı düzenlendiği ve toplantıya 18 firmanın katıldığı, söz konusu toplantının içeriğine ilişkin 23.03.2017 tarihli Elsa Ticaret Sanayi Turizm Nakliye ve Pazarlama Ltd. Şti.'nin (Elsa) iç yazışmasında, "Sonuç: ... 3) Geçen hafta yapılan 3 TL fiyat zammını tavizsiz uygulamamız gerekecek. 4) Vadeli satışlardan uzak durmalıyız. ... 5) Fiyat artışı 3 TL üzerine de çıkabilir müşterileri bu konuda bilinçlendirin. ..." şeklinde ifalere yer verildiği (Belge-287/56),

? 05.03.2018 tarihinde Pak Petrol Firmasının iç yazışmasında Ulusoy Firmasına ait maliyet

T.C.
ANKARA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2049

KARAR NO : 2022/1559

tablosunun paylaşıldığı (Belge-287/35),

? 09.04.2018 tarihinde, Akme Mehmet Un Firması yetkilisi tarafından, KUSAD'dan bir kez daha un fiyatlarına müdahale etmesinin talep edildiği, söz konusu müdahale talebine karşılık, "Maliyetler üzerine tartışılacak bir toplantının acil olarak düzenleneceği" yönünde cevap verildiği (Belge-287/11), bu yazışmadan yaklaşık bir ay sonra, 14.05.2018 tarihinde Kozlu Gıda İmalat Sanayi Ticaret ve Taşımacılık AŞ (Kozlu) yetkilileri arasında yapılan iç yazışmada, "... (.....) ve (.....) müşterileri aramış 3-4 tl zam gelecek demişler ama uygulama günü belli değilmiş" ifadesine yer verildiği (Belge-287/1), söz konusu belgenin içinde bulunduğu dönem olan Mayıs 2018 döneminde 9 firmanın çok yakın tarihlerde yeni fiyat listeleri yayımladıklarının tespit edildiği,

? 30.05.2018 tarihinde KUSAD tarafından KUSAD üyelerine gönderilen "Kusad Çorum İftarı" konulu e-postanın ekinde yer alan 29.05.2018 tarihli sunum içerisindeki bilgilere göre, KUSAD tarafından buğday ununa ilişkin fabrika teslim maliyeti, makul olması gereken kar ve fabrika teslim satış fiyatı gibi hesaplamaların yapıldığı, sunum içerisinde, "85,57 TL/çuval fabrika teslim satış fiyatımız", "bu durumda biz sermayemizi, hem maddi, hem beşeri, bir başka sektöre yatırmak yerine kendi sektörümüze yatırarak, fırsat maliyetimizin %5 üzerinde bir karlılık ederek doğru bir iş yapmış oluruz" ifadelerine yer verildiği (Belge-287/53),

? 06.06.2018 tarihli Ulusoy Firmasının iç yazışması olan "Rakip Firma Fiyat Geçiş Sonrası Piyasa Uygulamaları" konulu e-postada, 14.05.2018 tarihinde teşebbüslerin fiyat geçişi yaptığına ve bölgede tüm fabrikaların fiyat geçişini deklare ettiğine yönelik ifadeler yer verildiği (Belge-287/13), benzer şekilde 14.05.2018 tarihinde Akme Mehmet Firması içerisinde yapılan iç yazışmada Usta Un Firmasının aynı tarihli (14.05.2018) ve Pak Petrol Firmasının 10.05.2018 tarihli fiyat listelerinin paylaşıldığı (Belge-287/65), 14.05.2018 tarihli fiyat geçişine ilişkin olarak, 01.07.2018 tarihli Ulusoy Firmasının iç yazışmasında ise "mayıs 15 fiyat geçişi" ifadesiyle atıf yapıldığı (Belge-287/14), anılan belgede Ulusoy Firması yetkilileri tarafından, "mayıs 15 fiyat geçişinden sonra işlerin düştüğü, rakiplerin Ulusoy'un arkasından geldiği, bazılarının fiyat değişikliği yapmadığı" şeklinde ifadeler yer verildiği, 18.07.2018 tarihli Ulusoy Firmasının iç yazışmasında da Mayıs 2018 fiyat geçişine atıf yapıldığı ve rakip firmaların fiyat geçişine ilişkin beyanlara yer verildiği (Belge-287/15),

? 29.08.2018 tarihinde Ulusoy Firması tarafından, aynı gün (29.08.2018) uygulamaya geçecek olan fiyat listesinin Amasya Un Firmasına bildirdiği (Belge-287/16), aynı tarihte Akme Mehmet Firması çalışanı tarafından, aynı gün yayımlanmış olan Ulusoy ve Unsan Firmalarının fiyat listesinin, Akme Mehmet Firması içerisinde paylaşıldığı (Belge-287/30),

? 18.01.2019 tarihinde, Pak Petrol Firması tarafından, ileri tarihli fiyat listesinin Ulusoy Firması yöneticisine gönderildiği, aynı gün Ulusoy yöneticisi tarafından listelerin Birsan Birlik Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Birsan) yöneticisine iletiliğinin tespit edildiği (Belge-287/19) anlaşılmaktadır.

Rekabetin sınırlandırılması amaçlı veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek olan anlaşma, eylem ve kararlar, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanmıştır. Anılan madde kapsamında ihlal tespitinde bulunabilmek için, amaç ve etki unsurlarından birinin ortaya konulması yeterlidir. Anılan maddenin (a) bendinde, satım fiyatının belirlenmesi, madde kapsamındaki haller arasında sayılmıştır. Bu doğrultuda, üreticilerin birlikte fiyat belirlemesi veya fiyatları aralarında doğrudan veya dolaylı iletişimlerle yükseltmeyi amaçlaması, anılan bentte verilen örneğe uygun olup Kanun'un 4. maddesi kapsamındadır.

Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin rekabete hassas bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında, rekabeti ihlâl edici bir amacın olduğu şüphesi ortaya çıkacaktır. Nitekim gerek Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD) T-Mobile kararında gerekse doktrinde rakipler arasında gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracak nitelikte olan bilgi paylaşımlarının rekabete aykırı olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Söz konusu rekabete hassas bilgi; geleceğe ilişkin fiyat

T.C.
ANKARA
4. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/2049
KARAR NO : 2022/1559

veya buna ilişkin stratejik bir bilgi olduğu takdirde, rekabeti ihlâl etme amacının ayrıca irdelenmeye ihtiyaç göstermeyecek şekilde ortada olduğu da açıktır. Ayrıca, teşebbüsler arası bilgi paylaşımlarının, piyasada bir etkisinin olmadığı ileri sürülebilirse de, belirtilen rekabete hassas bilgi paylaşımının, teşebbüslerin gelecekte piyasada alacakları kararlarda etkili olacağına aksi ispatlanmadıkça kabul edilmesi gerekmektedir.

İletişim delilleri; teşebbüslerin toplantı, telefon vb. suretle anlaşmanın unsurları hakkında iletişim kurulduğunu gösteren ancak anlaşmanın esasına ilişkin bilgi içermeyen delilleri ifade etmektedir. Bahse konu delil türünün en sık rastlanan örneklerinden bazıları da, belirli bir toplantı veya etkinliğe katılımı gösteren deliller ile rakiplerle ticari sır niteliğindeki hususların görüşüldüğüne ilişkin bilgi içeren ancak uzlaşmanın sağlandığını tek başına ispatlayamayan toplantı notları ve iç yazışmalarıdır. İspat gücü en yüksek ikincil delillerin iletişim delilleri olduğu kabul edilmektedir.

Rakipler arasındaki toplantı ve görüşmelerin AB otoriteleri tarafından değerlendirilmesinde, sıklıkla taraflar arasındaki iletişimin amacına vurgu yapıldığı görülmektedir. Bu çerçevede örneğin fiyat ve satış stratejisi gibi rekabete duyarlı hususların görüşüldüğü toplantılara katılımın amacının rekabeti sınırlamak olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla rekabeti sınırlayıcı nitelik taşıyan toplantılara katılım, toplantıda alınan kararlara uyulup uyulmadığına bağlı olmaksızın, teşebbüsün karteletaraf olduğunu ispat için yeterli sayılmaktadır. Zira *Rhône-Poulenc* kararında, rekabeti sınırlayıcı amaçla gerçekleştirilen bir toplantının katılımcılarının toplantıda edinilen bilgilerden bağımsız hareket etmesinin muhtemel olmadığı, bu sebeple toplantıya katılan teşebbüslerin her birinin açık veya zımnî olarak bilgi paylaşımında bulunması zorunluluğu bulunmaksızın iletişimin karşılıklı olarak gerçekleştirilmiş sayılacağı kabul edilmiştir.

Uyuşmazlık konusu olayda, öncelikle soruşturmaya taraf olan teşebbüslerin 2013 yılı Haziran ayı sonlarından 2019 yılı Ocak ayına kadar fiyat belirlemeye yönelik olarak temas halinde olduğu, maliyet ve fiyatların görüşüldüğü toplantıların yanı sıra, yönetim seviyesinde doğrudan iletişimle piyasanın şeffaflaştırılarak rekabetçi parametrelerin ortadan kaldırma iradesinin sergilendiği, dolayısıyla ortak iradenin varlığı ve bu yönde gerçekleştirilen iletişim/işbirliği bakımından, amaç unsurunun açıkça ortaya konulduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, ihlalin varlığı sonucuna varabilmek için amaç unsurunu göstermenin yeterli olduğu açık olmakla birlikte, uyuşmazlık, soruşturma konusu bilgi değişiminin piyasadaki etkisi yönünden incelendiğinde, teşebbüslerin aynı tarihlerde fiyat artırdıkları listeleri yayımlamış olmalarının, bilgi değişiminin piyasada etki gösterdiğini ortaya koymak için yeterli olduğu değerlendirilmiş ve sonuç olarak dava konusu bilgi değişiminin, amaç ve etki yönüyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu sonucuna varılmıştır.

Davacı Şirket Yönünden Yapılan Değerlendirme;

Olayda, dosya kapsamındaki davacı şirkete ilişkin bilgi ve belgelerin incelenmesinden; KUSAD tarafından, aralarında davacı şirketin de bulunduğu dernek üyesi teşebbüslere gönderilen e-postada, fiyatlama politikasının görüşüldüğü anlaşılan ve 16.06.2013 tarihinde gerçekleştirilen Amasya toplantısına ilişkin bilgilere yer verildiği, yine KUSAD tarafından aralarında davacı şirketin de bulunduğu dernek üyesi teşebbüslere toplantı davet yazıları (e-posta) gönderildiği, bu kapsamda davacı şirketin buğday fiyatı, un fiyatları ve vadelerinin görüşüleceği Çorum Toplantısına davet edildiği (Belge-287/24) (Belge-287/52), yine KUSAD tarafından, aralarında davacı şirketin de bulunduğu bazı teşebbüslere gönderilen e-postalar ile firmalardan, fiyat listelerinin istenildiği ve fiyat listelerini gönderen firmalara ait fiyat listelerinin paylaşıldığı, söz konusu e-postalarda paylaşılan fiyat listeleri arasında davacı şirkete ait listelerin de bulunduğu (Belge-287/3) (Belge-287/25) (Belge-287/27) (Belge-287/38) (Belge-287/40) (Belge-287/41) (Belge-287/42) (Belge-287/43), fiyat listelerinin yanı sıra maliyet hesaplarının da toplantılarda görüşüldüğü ve paylaşıldığı, KUSAD tarafından buna ilişkin olarak aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslere gönderilen e-posta ekinde yer alan tabloda, un fabrika teslim maliyetinin 61,43 TL olarak belirtildiği, anılan e-posta ekinde yer alan Excel dosyasında bazı firmalara ait güncel

T.C.
ANKARA

4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/2049

KARAR NO : 2022/1559

fiyatlara da yer verildiği (Belge-287/48) (Belge-287/49), öte yandan teşebbüsler arası fiyat listesi paylaşımlarının da söz konusu olduğu, bu kapsamda Ulusoy Firması tarafından, davacı şirkete ve Unsan Firmasına gönderilen e-postada, Ulusoy ve Unay Un Firmalarının fiyat listelerine yer verildiği (Belge-287/8) anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından "şirkete gelen e-postalara dönüş yapılmadığı ve cevaben herhangi bir paylaşımda bulunulmadığı" iddia edilmiş ise de, 01.08.2013 tarihinde KUSAD tarafından gönderilen ve fiyat listelerini içeren e-postada "Dosya sadece listesini derneğimize gönderen üyelerimiz arasında paylaşılmaktadır." notu ile KUSAD'ın bu ve sonraki toplantıları bakımından fiyat listelerinin karşılıklı paylaşımı yoluyla, hem KUSAD'ın hem teşebbüslerin rakip fiyatlarını takip etmeye yönelik bir kontrol mekanizması kurdukları, kendi fiyat listelerini KUSAD'a göndermeyen teşebbüslerin rakiplerinin fiyat listesine de ulaşamayacağı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dosya kapsamında bulunan bilgi ve belgelerden, teşebbüslerin dernek çatısı altında bir araya geldikleri, dernek vasıtasıyla birbirleriyle iletişim halinde buldukları ve fiyat geçiş dönemleri ile fiyat listelerini dernek üzerinden birbirleriyle paylaştıkları, öte yandan iflas ve kayyum ile yönetilme süreçlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yapılacak bir ihlal değerlendirmesi ve ceza sorumluluğu bakımından bir öneminin bulunmadığı anlaşıldığından ve davacı şirketin de buğday unu pazarında faaliyet gösteren ve ihlâl taraf olan diğer teşebbüslerle ve KUSAD ile bilgi alışverişi yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna varıldığından, hakkında idarî para cezası uygulanmasına ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediğinden, indirimli olarak ödenen 201.076,56 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi isteminin de reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 201,60 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 3.890,00 TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine, artan posta avansının istemi halinde derhal, aksi takdirde karar kesinleştikten sonra resen davacı tarafa iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **otuz (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere 07/07/2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.**

Başkan
MAHMUT BUDUNOĞLU
38006

Üye
HASAN KOZOĞLU
216753

Üye
FARUK KÖKSAL
251761

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı	:	59,30 TL
Karar Harcı	:	59,30 TL
Vekalet Harcı	:	8,50 TL
Posta Gideri	:	66,00 TL
TOPLAM	:	201,60 TL